

Blokirana Hormuška ožina bi podražila nafto

BORZNA ANALIZA 11

Previdnost je zrasta v krizi in ostala do danes

BONITETE 10

Liu Zhongtian, sumljivi kralj aluminija

BORZNA ANALIZA 11

Bonitetna ocena pomaga izluščiti »prave« podatke

Finance V globalnem digitalno povezanem svetu je hiter in stalen dostop do zanesljivih podatkov temelj obvladovanja poslovnih tveganj

Podjetja se vse bolj zavedajo nujnosti preverjanja poslovnih partnerjev, bonitetnih poizvedb je veliko in njihovo število narašča, ugotavlja Mojca Kunšek, direktorica Ajpesa. Podjetja postajajo bolj previdna pri odločitvah, s kom postujejo ravno v času, ko se gospodarska rast upočasnjuje, saj se zavedajo naraščajočih tveganj, dodaja.

DAMIJAN VIRŠEK

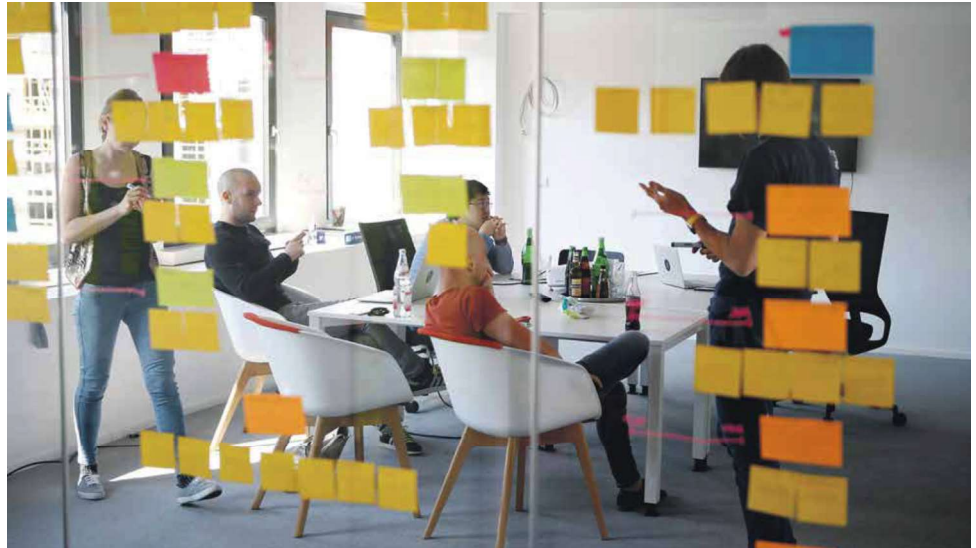
Na podlagi katerih podatkov o poslovanju nastanejo bonitetne ocene, ki jih pripravljajo Ajpes, kako poteka izdelava ocen? Na Ajpesu določamo bonitetne ocene slovenskim poslovnim subjektom po lastni metodologiji S.BON Ajpes, ki je primerljiva z metodologijami mednarodnih bonitetnih agencij in omogoča primerjavo kreditnega tveganja med slovenskimi poslovnimi subjekti, ki imajo pripisano slovensko bonitetno oceno, in tujimi poslovnimi subjekti, ki jih ocenijo uveljavljene tuje bonitetne agencije. Osnova za določitev ocene so podatki iz računovodskih izkazov, pri čemer pri pripisu bonitetne ocene upoštevamo ne le podatke o poslovanju podjetja, temveč tudi tveganje dejavnosti, v kateri to posluje. Bonitetne ocene med letom vsak dan spremljamo in ažuriramo z upoštevanjem insolventnih dogodkov, podatkov in informacij iz revidiranih poročil in revizorjevih mnenj, podatkov

o plačilni sposobnosti, podatkov o izvršnosti na seznam davčnih dolžnikov in drugih uradnih informacij o poslovanju podjetja.

Po kakšni vrsti bonitetnih informacij podjetja najpogosteje sprašujejo, kateri so tisti poslovni podatki o njihovih partnerjih, ki jih zanimajo?

Pri nas podjetja največkrat povprašujejo po bonitetni informaciji S.BON, ki poleg drugih finančnih podatkov in primerjav vključuje tudi bonitetno oceno. Bonitetna ocena namreč ponuja najhitrejšo informacijo o tem, v kakšni finančni kondiciji je podjetje in kakšna je verjetnost, da se bo v enem letu znašlo v insolventnem postopku. Poleg bonitetne ocene so za podjetja vedno zanimivi tudi podatki o lastniških povezavah, o kratkoročni plačilni sposobnosti (morebitne blokade transakcijskih računov ali izvršitev na seznam davčnih neplačnikov), o morebitni (pre) zadolženosti (primerjava med ocenjeno maksimalno vzdržno zadolženostjo in ustrejanjem denarnemu toku v tekočem letu (prejenci na transakcijske račune v Sloveniji).

Kakaj je s stališča podjetja pomembno, da se informira o poslovanju svoje potencialnega partnerja?
V globalnem digitalno povezanem svetu je hiter in stalen

Kakovostna bonitetna ocena pomaga razumeti, kaj se dogaja v partnerskem podjetju. FOTO REUTERS

V okviru kreditnih tveganj je zelo težko oceniti tveganje za sodelovanje s podjetji, ki so šele vstopila na trg, opozarja Mojca Kunšek. FOTO BLAZ SAMEC

dostop do zanesljivih podatkov temelj obvladovanja poslovnih tveganj. Ajpes omogoča enostaven dostop do uradnih in ažurnih vsebinskih in finančnih podatkov. S preverjanjem bonitete se lahko podjetniki izognejo sodelovanju s tistimi podjetji, pri katerih je zaznana povečana verjetnost za nastanek dogodka neplačila, in se pravočasno odzovejo in zavarujejo svoje interese. Pravzaprav se danes, vsaj v Sloveniji, ne srečujemo več s pomanjkanjem informacij, prej nasprotno. Iz množice podatkov je pogosto težko izluščiti tiste, ki so za podjetje relevantni, in predvsem presoditi, ali gre za verodostojne informacije. Na Ajpesu s tekoče ažurnimi bonitetnimi ocenami podjetja obveščamo o nevarnostih in tveganjih veliko prej, preden so ti vidni v finančnih izkazih podjetja.

Katerim tveganjem se podjetje tako lahko izogne?
Bonitetne ocene odražajo kreditno tveganje, to je tveganje, da poslovni partner ne opravi plačila. Podjetja, ki spremljajo bonitetno partnerje, težave partnerja ne bodo ujele nepripravljenega. Stvarnost je pač taka, da moramo včasih sodelovati tudi s podjetji, katerih bonitetna ocena je nekoliko slabša. Če je to na primer

Bonitetne ocene odražajo kreditno tveganje, to je tveganje, da poslovni partner ne opravi plačila.

naš pomembni kupec, se seveda temu ne bomo odrekli, bomo pa poskrbeli za krajše plačilne roke, zavarovanje plačila, morda celo za predplačilo. Predvsem pa bomo poskrbeli za ustreznejšo razpršenost dobaviteljev in tako zmanjšali naše tveganje.

Kako kot ponudnik bonitetnih informacij zagotovite, da so te čim bolj ažurne?
Na Ajpesu vsako leto imajo pripišemo nove bonitetne ocene na podlagi predloženih letnih poročil in drugih uradnih podatkov. Poleg tega po izdaji bonitetne ocene vsak dan, z ustrezno informacijsko podporo, spremljamo različne dogodke, ki nakazujejo, da so v podjetju težave, in te podatke z le enodnevnim zamikom pošiljamo v bonitetni sistem. V primeru tako zaznanih težav ažurno korigiramo pripisano bonitetno oceno.

Katera pa so najbolj tipična tveganja v poslovanju, pri katerih ponudnik bonitetnih informacij naročnikom ne morete veliko pomagati? Kako naj obvladajo ta tveganja, kako naj pridobijo potrebne informacije?
V okviru kreditnih tveganj je zelo težko oceniti tveganje za sodelovanje s podjetji, ki so šele vstopila

na trg, saj o njih preprosto ni na voljo dovolj podatkov, na trgu si še niso ustvarila dovolj referenc, računovodski izkazi in posledično bonitetne ocene pa za njih niso na voljo. Podobno je pri subjektih, ki po zakonu niso dolžni objavljati letnih poročil, in v teh primerih kaj drugega kot dodatna previdnost podjetju ne preostane. Poleg tega slovenska podjetja vse bolj nastopajo na globalnem gospodarskem trgu. Poslovanje v mednarodnih vodah prinaša večje potrebe po obvladovanju tveganj, dodatno so primorna spremljati tudi vrsto drugih faktorjev, kot so gospodarska gibanja v deželah poslovnih partnerjev, geopolitična tveganja, globalni ekonomski trendi, tehnološki napredek in tudi panožni trendi za panogo, v kateri poslujejo. V tem kontekstu je pomembno, da podjetje pri razvoju svojega pristopa k obvladovanju tveganj ne upošteva le zakonskih zahtev, temveč zmanjša svoja tveganja z rečnimi in celovitimi preverjanjem vsebinskih in finančnih podatkov o svojih poslovnih partnerjih s pomočjo sodobnih analitičnih orodij, kot je Fi=Po=Financio pomočnik, ki omogoča tako primerjavo s konkurenti kot tudi obveščanje o vseh spremembah v evidencih.

Londonska borza prevzema Refinitiv

Povezava Ena vodilnih borz se združuje s ponudnikom poslovnih informacij in izziva Bloomberg

Poslovnih informacij, ki jih je mogoče kupiti na trgu, je vse več zelo ostrpa pa je tudi tekma med tistimi, ki jih ponujajo. Londonska borza je tako prejšnji teden napovedala prevzem podjetja Refinitiv, s čimer želi postati ponudnik podatkov in informacij, primerljiv s servišom Bloomberg.

DAMIJAN VIRŠEK

London Stock Exchange, ki ima svoje začetke v zbiranju informacij o cenah tovarov kave ob koncu 17. stoletja, se je uveljavila kot organizator klasičnih borznih trgov (z delnicami, obveznicami in podobnimi finančnimi instrumenti), v Evropi pa je med drugim lastnica borze v Milanu in trgovne platforme Turquoise s sedežem v Amsterdamu, ki ji bo zagotavljala dostop do evropskih strank v primeru trgega brexita.

Refinitiv je podjetje, ki je nastalo s preobrazbo oddelka za posredovanje finančnih informacij tiskovne agencije Reuters, potem ko jo je pred leti prevzel ponudnik finančnih podatkov Thomson. Refinitiv svojim strankam ponuja ogromno tako imenovanih neborznih podatkov o poslovanju več kot tresti milijonov podjetij in 280.000 finančnih globalnih. Poleg tega vodi več platform za trgovanje z vrednostnimi papirji, ki

niso uvrščeni na borzni trg (OTCD), in sodi med pomembne ponudnike infrastrukture na področju ugovaranja z valutami (Forex).

LSE je pripravil za Refinitiv plačati 27 milijard dolarjev (24 milijonov evrov). Za izvedbo prevzema bo izdal nove delnice, tako da bodo dosedajni lastniki Refinitiva postali delničarji LSE. Thomson Reuters

27

milijard dolarjev je londonska borza pripravljena plačati za Refinitiv

bi tako pridobil 12-odstotni delež v LSE in sedež v upravnem odboru, drugi delničarji Refinitiva (eden večjih je tudi sklad zasebnega kapitala Blackstone) pa bi skupaj imeli 22 odstotkov združene podjetja. Prevzem morajo odobriti še varuhni konkurence v EU in ZDA.

Drugi za Bloomberg

Posel z Refinitivom bo LSE »izsrlehl« na drugo meso med globalnimi ponudniki neborznih informacij. Vodilna je newyorka korporacija

V podatkih se skriva poslovna vrednost. FOTO REUTERS

Bloomberg, ki ima na 30 milijard vrednem letnem trgu približno tretjinski delež, je ocenila svetovna družba Burton-Taylor. Refinitiv je s prodajo teh podatkov, ki med drugim vključujejo gospodarske kazalnike, informacije o poslovanju podjetij, podatke o ladjstvu, trgovanju s surovinami in sklepanju poslov na področju združenj in prevzemov, lani zaslužil 6,3 milijarde dolarjev. Dosedanji obseg posla LSE na tem trgu je dosegal le 300 milijonov dolarjev na leto.

Zelo pomembno je tudi, da Refinitiv prinaša londonski borzi vstopnico na trg Forex. V tem sektorju ima Refinitiv kar 35-odstotni tržni delež, na njegovi trgovalni platformi pa vsak dan sklenejo kar za 400 milijard dolarjev poslov. Odločitev za širitev je odraz iskanja nove smeri razvoja londonske borze pod glavnim izvršnim direktorjem Davidom Schwimmerjem. Gre za največji prevzem v finančnem sektorju v zadnjem času, ki pa se dogaja dve leti po dokončnem propadu načrtov za združenje v »klasličnem« poslu, s frankfurtsko Deutsche Borse.

V poslu niste nikoli dovolj PREVIDNI!

Bonitetna ocena S.BON AJPES je modra odločitev.

- ✓ Obvladovanje tveganj pri poslovanju
- ✓ Sklenitev novih poslov doma in v tujini
- ✓ Pridobivanje virov financiranja
- ✓ Izkazovanje lastne odličnosti

Bonitetna ocena, ki ji lahko povsem zaupate!

Sbon

AJPES

www.ajpes.si